

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-190

25.2.2021

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Flomlignende situasjon – plutselig? – undergraving av asfaltert oppkjørselsvei.

Sikrede meldte den 16.4.20 om skade på asfaltert oppkjørselsvei til boligen. Selskapet engasjerte ekstern takstmann som i skaderapporten vurderte skaden som *"plutselig grunnet ekstraordinær nedbør"*. Skaden var oppstått ved at vann hadde gravd ut masser under asfalten som var sprukket opp. Forsikringen dekker *"plutselig vannskade på hageanlegg som følge av en flomliknende situasjon"*. Selskapet avsto ut fra at det mente at skaden verken var *"plutselig"* eller en følge av *"flomliknende situasjon"*. Sikrede anførte bl.a. at skaden hadde oppstått fra en dag til en annen som følge av de store vannmengdene. Nemndas flertall kom til at skaden ikke var dekningsmessig, da sprekke i asfalten trolig hadde oppstått i løpet av et døgn, men at massene under – som er nødvendig for å holde asfalten på plass – var vasket ut over lengre tid.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på vei.

Sikredes forsikringsvilkår omfatter bl.a.:

- plutselig vannskade på hageanlegg som følge av en flomliknende situasjon

Skade på hageanlegg/tilførselsvei dekkes med inntil kr 150 000, jf. vilkårene pkt. 3.1 andre avsnitt, tredje og siste strekpunkt.

Skaden ble meldt til forsikringsselskapet per telefon den 16.4.20. Selskapet har notert følgende fra samtalen:

ft melder om at asfaltert vei til huset hans har fått store sprekker og masser er gravet ut skjedd i påska - ikke hatt problemer før – han mener dette er flomlignende situasjon da det kommer masse vann fra heia - usikker på om dette kan gå under det pkt

Selskapet bestilte skaderapport fra ekstern takstmann. Skaderapporten er opprettet 4.5.20.

I rapporten er det opplyst at den skadede oppkjørselen ble asfaltert rundt 1980. Skadeomfanget er beskrevet som skade på ca. 35 meter asfaltert vei som følge av undervasking. Reparasjonsbehovet er beskrevet som oppgraving, ny planering og asfaltering. Utbedringskostnader er ikke angitt.

I rubrikken for årsak er det fylt ut "Flom". Under overskriften "Hva forårsaket skaden, og hvorfor?", heter det:

Undergraving av asfaltert oppkjørsel rundt påsketider. Skadene er omfattende og er av nyere karakter. Skaden er vurdert som plutselig grunnet ekstraordinære nedbør. Se side 11. De er dog ikke påvist noe grøfter/drenering eller andre systemer for avledning av overflatevann.

Det skal ikke være noe aktivitet i nærområdet som kan ha resultert i endring av vannets vei. Det er videre ikke noe elv i nærområdet.

Det skal ikke være noe avløpsrør eller vannrør som ligger i veien.

Sitatet henviser til s. 11, hvor det er tatt inn værdata som viser "mye nedbør i området siste måneden". Ifølge rapporten er det en bratt fjellside bak boligen. I tekst til ett av bildene står det at i "samme periode som vei ble vasket ut, var det en villbekk på motsatt side av eneboligen". I oppsummeringen står det:

Den siste måneden har det regnet mye, og vann har vasket ut masser under asfaltert oppkjørsel.

Det har ikke vært ekstrem kulde i den siste tiden, så tele er ikke vurdert.

Selskapet avsto erstatning begrunnet med at det ikke dreide seg om en naturulykke etter vilkårene pkt. 4.2, og heller ikke en flomlignende situasjon etter pkt. 4.4.

Sikrede klaget saken inn til Sekretariatet for Finansklagenemnda den 29.6.20. Sekretariatet viste til at spørsmål om det foreligger en naturskade faller utenfor mandatet.

Sikrede krever dekning for skade på vei under forsikringen og anfører at om situasjonen ikke kan anses som en flom, må den i hvert fall anses som en "flomliknende situasjon" etter vilkårene pkt. 4.4. Ekstraordinære nedbørsmengder over kort tid førte til at drenering/grøfter ikke tok unna alt vannet. Vannet fant seg ny vei under asfaltdekket på tilkomstveien. Nedbøren var langt større enn det som fremgår av tabellen i skaderapporten som gjelder for V., som ligger lenger ut mot havet.

I løpet av 64 år har det ikke vært slike skader på veien og asfalten har ligget i over 40 år uten problemer.

Skaden oppsto også "plutselig". Etter lang tid med mye nedbør, der jordsmonnet ble mett, var det et døgn med kraftig regn uten opphold. Det var etter dette døgnet skaden ble oppdaget. Veien brukes daglig, og skadene er så store at det må kjøres med forsiktighet.

Skaden har ikke forverret seg til tross for store nedbørsmengder også etter ekstremdøgnet. Dette viser at drenering/grøfter virker som forutsatt, og at skadeårsaken ikke er utvasking over tid som selskapet anfører.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skaden ikke dekkes under forsikringen.

Skaden kan verken anses som "plutselig" eller som følge av en "flomliknende situasjon" etter vilkårene pkt. 4.4. Begge vilkår må være oppfylt for at skaden skal kunne dekkes.

Med "plutselig" menes det at skadene må ha oppstått innenfor et tidsrom på inntil 24 timer, jf. langvarig nemndspraksis. Det fremgår av rapporten at skadene på veien skyldes mye nedbør over en periode. Det er ikke dokumentert at skadene har skjedd i løpet av ett døgn, og med denne type utvasking vil det normalt kreves ekstreme mengder vann for at utvasking skal skje så hurtig. Høyst sannsynlig har skadene skjedd ved utvasking over tid.

Mye nedbør er ikke å anse som en flomliknende situasjon i seg selv. Flom defineres som "unormal høy vannstand med skadevoldende oversvømmelse" ved "ekstraordinær nedbør/sterk snøsmelting". Det er ikke dokumentert at nedbøren har vært ekstraordinær. Ser man på værrapporten vedlagt takstrapporten, fremgår det at det har regnet en del, men ikke ekstraordinært mye. Det er heller ikke dokumentert at vannet har samlet seg opp i så store mengder at det må anses å være en flom/flomlignende situasjon.

Skadene skyldes mye nedbør over en periode, som har ført til utvasking av grunnen under asfalten over tid.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skader på hagevei.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:

Flertallet mener selskapet ikke er ansvarlig.

Sikredes forsikring omfatter "plutselig vannskade på hageanlegg som følge av en flomliknende situasjon".

Flertallet ser først på spørsmålet om skaden oppsto plutselig. Formuleringen "plutselig" er i nemndspraksis forstått slik at skaden må oppstå innenfor et døgn, og dette er akseptert av selskapet.

Taksten sier at "Skadene er omfattende og er av nyere karakter. Skaden er vurdert som plutselig grunnet ekstraordinære nedbør". Det er uklart for flertallet om den siste setningen betyr at skaden er plutselig pga. ekstraordinær nedbør eller om den er plutselig og at årsaken er ekstraordinær nedbør. Taksten sier videre i oppsummeringen at:

Den siste måneden har det regnet mye, og vann har vasket ut masser under asfaltert oppkjørsel

Flertallet forstår situasjonen slik at skaden i dette tilfellet gjelder oppkjørselen, som består av asfaltert dekke og massene under. Flertallet forstår videre taksten slik at massene er vasket ut gjennom den siste måneden med mye regn. Sikrede har videre forklart at "skaden oppsto etter et døgn, der det bøttet ned uten opphold". Flertallet forstår dette slik at sprekkene i asfalten muligens har oppstått i løpet av et døgn, men at massene under – som er nødvendig for å holde asfalten på plass – er vasket ut over lengre tid. Asfaltdekket kan ikke repareres uten at massene under tilbakeføres, og flertallet mener derfor asfalt og masser må sees under ett. I så fall er skaden ikke oppstått plutselig.

Det er etter dette ikke nødvendig å ta stilling til om det forelå en flomliknende situasjon.

Nemndas mindretall, Gyrid Giæver, bemerker:

Mindretallet er kommet til et annet resultat.

Etter mindretallets syn foreligger en flomliknende situasjon når det er tale om ekstraordinær nedbør som førte til at vannet tok nye veier, noe taksten også underbygger idet den angir "flom" som årsak.

Taksten sier at "Skadene er omfattende og er av nyere karakter. Skaden er vurdert som plutselig grunnet ekstraordinære nedbør". Det er uklart for mindretallet om den siste setningen betyr at skaden er plutselig pga. ekstraordinær nedbør eller om den er plutselig og at årsaken er ekstraordinær nedbør. Taksten sier videre i oppsummeringen at:

Den siste måneden har det regnet mye, og vann har vasket ut masser under asfaltert oppkjørsel

Mindretallet forstår dette slik at massene "under" asfalten er vasket ut over tid. Sikrede har videre forklart at "skaden oppsto etter et døgn, der det bøttet ned uten opphold". Mindretallet forstår sikrede slik at skaden det her refereres til, er sprekker i asfalt. Det er således tale om en skade som består i sprekker i asfalt og en skade som er utvasking av massene under asfalten. Skadeforløpet er forskjellig for asfalt og underliggende masser. Mindretallet forstår det slik at flertallet mener at disse to skadene må ses som én skade, noe mindretallet i denne saken ikke er enig i.

Utvasking av masser har ifølge taksten skjedd over tid, og er således ikke plutselig. Selv om taksten ikke er klar, mener mindretallet under tvil at når skaden på asfalten omtales som "plutselig" sammenholdes med sikredes forklaring tilsier at skaden på asfalten i dette tilfellet inntraff plutselig, og at denne skaden er dekningsmessig.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).